

Verkennd natuuronderzoek Westfields te Oirschot

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Concept

Gemeente Oirschot

Grontmij Nederland B.V.
Eindhoven, 19 augustus 2015

Verantwoording

Titel : Verkennend natuuronderzoek Westfields te Oirschot

Subtitel : Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Projectnummer : 346185

Referentienummer :

Revisie : C2

Datum : 19 augustus 2015

Auteur(s) : G.R. Meijer MSc

E-mail adres : Gijs.meijer@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ing. J.A. van Vliet

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : drs. S. Groot-Jebbink

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Zernikestraat 17
5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265
5602 BG Eindhoven
T +31 88 811 66 00
F +31 30 310 04 14
www.grontmij.nl

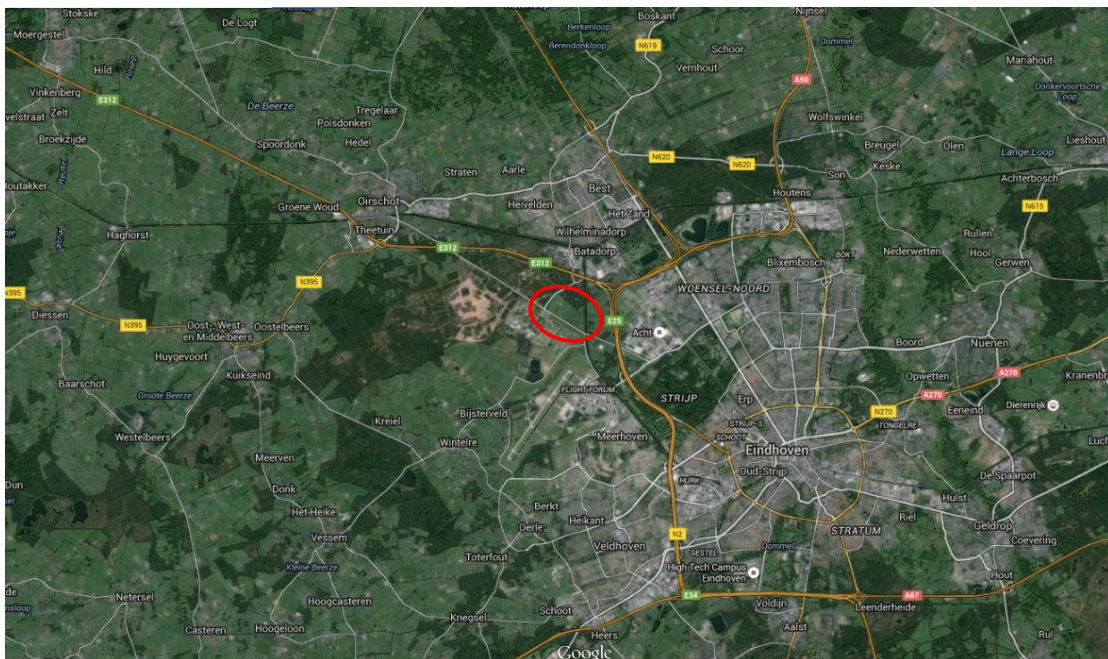
Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Kader van het onderzoek	4
1.3	Plangebied	5
1.4	Voorgenomen ontwikkeling	6
2	Flora- en faunawet	8
2.1	Toetsingkader	8
2.2	Methode	9
2.3	Voorgaande onderzoeken	9
2.4	Planten	10
2.5	Vogels	10
2.6	Vleermuizen	11
2.7	Grondgebonden zoogdieren	13
2.8	Amfibieën en Reptielen	13
2.9	Vissen	14
2.10	Ongewervelden	14
3	Natuurbeschermingswet	15
3.1	Toetsingskader	15
3.2	Inventarisatie	15
3.3	Analyse van mogelijke effecten	16
4	Natuurbeleidskaders	17
4.1	Toetsingskader	17
4.2	Inventarisatie	17
4.3	Analyse en toetsing effecten	17
5	Conclusies	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Oirschot is voornemens om de functie van de kavels op het bedrijventerrein Westfields te wijzigen. In het voormalige bestemmingsplan is uitgegaan van een functie als gemengd bedrijventerrein. De nieuwe functie gaat uit van distributiebedrijven. Voor deze functiewijziging is een nieuw bestemmingsplan nodig. In het kader daarvan dienen de mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling te worden getoetst aan de actuele wet- en regelgeving voor natuur. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.1.

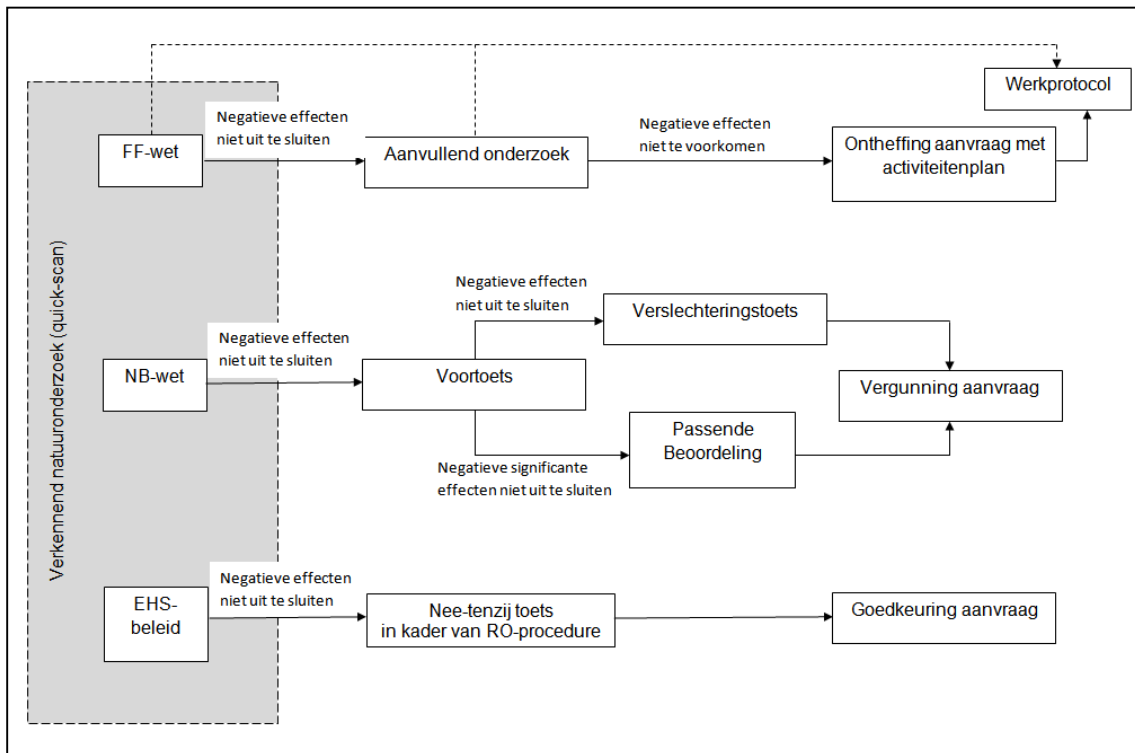
Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied Westfields te Oirschot (rood omcirkeld). Bron: Bewerking luchtfoto Google Maps.

1.2 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten
- Flora- en Faunawet: individuele soorten
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur en eventuele weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. In figuur 1.2 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

Figuur 1.2. Procedureschema wet – en regelgeving natuurbescherming.

1.3 Plangebied

Het plangebied ligt in de gemeente Oirschot, ten zuiden van Best en ten westen van Eindhoven-Noord. In de huidige situatie zijn in het oostelijke deel agrarische percelen aanwezig. In het zuidwesten ligt een groot parkeerterrein in het noordwesten is sprake van grasland en staat een bedrijfspand van 'Holland Banden'. In het midden loopt een dubbele bomenrij van eiken. Langs de randen van het plangebied liggen een aantal greppels, in het noorden is daarnaast nog een vijver aanwezig.

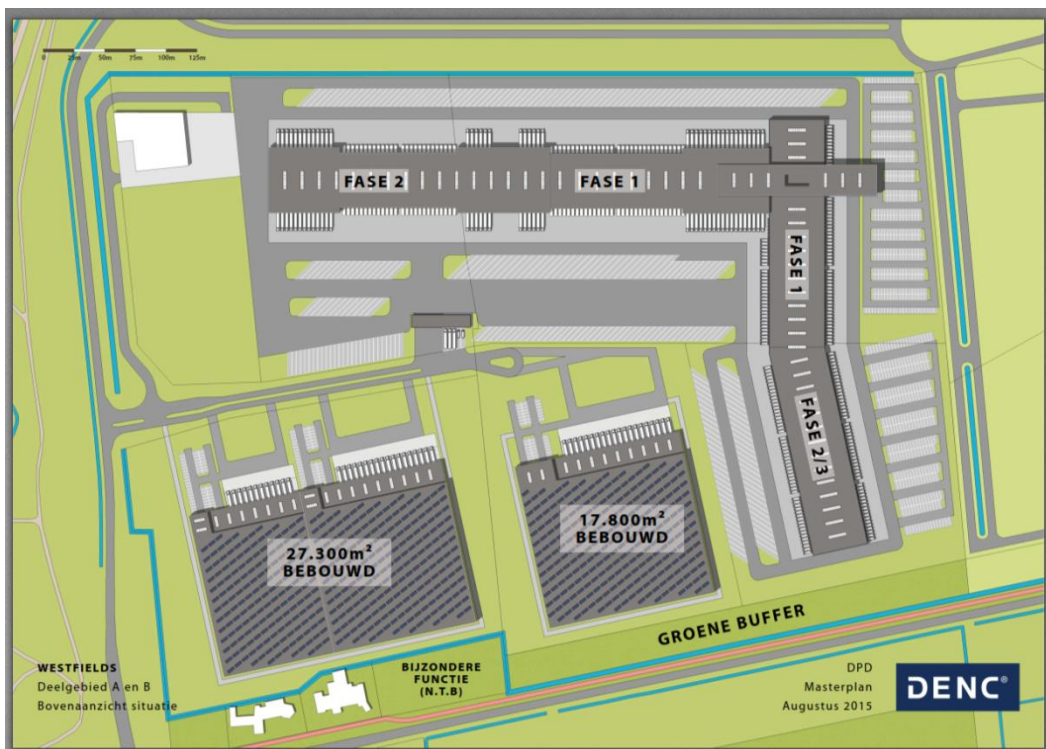
Het plangebied wordt begrensd door de wegen Eindhovensedijk aan de zuidkant en Erica aan de westkant. De noordzijde grenst aan een bos- en heidegebied (onderdeel van Aarlesche heide) en de oostzijde aan een houtwal. In de directe omgeving ligt het Beatrixkanaal en Rijksweg A2 in het oosten, de A58 ligt ten noorden van het plangebied. Ten zuiden ligt het terrein van Eindhoven Airport en ten westen ligt het militair oefenterrein Oirschotse heide. Daarnaast zijn in de directe omgeving diverse bedrijventerreinen gevestigd. De globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 1.3. Opgemerkt wordt dat de luchtfoto in dit figuur niet geheel een correct beeld geeft van de huidige situatie. Zo is de parkeerplaats uitgebreid en de voormalige boerderij is inmiddels gesloopt. In figuur 1.5 zijn enkele foto-impressies van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.3: Globale begrenzing van plangebied Westfields (bewerking van Google Maps).

1.4 Voorgenomen ontwikkeling

In het voormalige bestemmingsplan is uitgegaan van een functie als gemengd bedrijventerrein. De nieuwe plannen zijn om er voornamelijk distributiebedrijven te vestigen. Voor deze wijziging is een nieuw bestemmingsplan nodig. In figuur 1.4 is het globale inrichtingsplan weergegeven.

Figuur 1.4: Globaal inrichtingsplan Plangebied Westfields.

Parkeerterrein

Agrarisch perceel

Aardappelveld

Bedrijfspand 'Holland Banden'

Grasland met ruigte

Dubbele bomenrij

Figuur 1.5: Foto-impressies van plangebied Westfields in Oirschot (Grontmij 2015).

2 Flora- en faunawet

2.1 Toetsingkader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime:

- Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden;

- Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort);

- Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- o er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- o er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- o er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd, het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen. Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ) die jaarlijks van het zelfde nest gebruik

maken of geen eigen nest kunnen bouwen geldt een uitzondering. Nesten van deze soorten (categorie 1-4 soorten) worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten. Voor categorie 5 soorten geldt jaarronde bescherming van nesten alleen indien sprake is van zwaarwegende ecologische redenen.

2.2 Methode

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheid beoordeling.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van zwaarder beschermde soorten (Tabel 2 en 3 Ff-wet) in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn onder andere de volgende bronnen gebruikt:

- *Voorgaande natuuronderzoeken (zie paragraaf 2.3)*
- *Landelijke verspreidingsatlassen*
- *Regionale verspreidingsatlassen*
- *waarneming.nl*
- *telmee.nl*
- *website provincie Noord-Brabant*

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling samen met het bronnenonderzoek brengt de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Op 11 augustus 2015 heeft een verkennend veldbezoek plaatsgevonden door een ter zake kundige ecooloog van Grontmij.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Vervolgens is bepaald of soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

2.3 Voorgaande onderzoeken

In het kader van de ontwikkeling van een bedrijventerrein in het plangebied zijn diverse natuuronderzoeken uitgevoerd. Door Grontmij Nederland BV is in 2007 een Flora- en faunascan¹ verricht. De scan omvat een ruimer gebied dan het huidige plangebied. Als aanvulling op dit rapport zijn in 2007 door Grontmij aanvullende inventarisaties naar broedvogels². Door Bureau Waardenburg is in 2007 daarnaast een inventarisatie uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen, reptielen, amfibieën en vissen³. In 2013 is voorafgaande aan de sloop van de boerderij in het plangebied een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd door Brouwers Groenaanemers⁴.

Vanwege de aanwezigheid van één vaste verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en drie nestlocaties van de huismus in de voormalige boerderij en een groeiplaats van steenbreekvaren

¹ Flora & Faunascan Strijpsche Kampen. Natuur- en soortenbeleid in het kader van de ontwikkeling van regionaal bedrijventerrein Strijpsche Kampen. Grontmij Nederland BV. Kenmerk 223746.ehv.211.FF01, d.d. 11 mei 2007

² Broedvogelinventarisatie Strijpsche Kampen. Grontmij Nederland BV. Kenmerk 223746.211.ehv.R001, d.d. 12 juli 2007.

³ Inventarisatie vleermuizen, reptielen, amfibieën en vissen in de Strijpsche Kampen. Inventarisatie in het kader van de Flora- en faunawet. Bureau Waardenburg. Kenmerk 07-133, d.d. 2 oktober 2007.

⁴ Flora- en faunaonderzoek Westfields - Gemeente Oirschot. Inchtneeming van de Flora- en faunawet. Brouwers Groenaanemers. Kenmerk 0171/13, d.d. 6 december 2013.

op een van de wanden van dit pand, is in het kader van de sloop van dit gebouw een ontheffing verkregen met het kenmerk FF/75C/2014/0061.

2.4 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In het oosten van het plangebied liggen agrarische percelen met aardappelplanten en Engels raaigras. In het westen ligt een braakliggend terrein, waar de vegetatie wordt gedomineerd door algemene grassoorten. Rondom de gesloopte boerderij liggen enkele tijdelijke gronddepots, waar een pioniersvegetatie met veelal ruigtekruiden is gevestigd. Langs de randen en greppels is voornamelijk ruigte aanwezig. Rondom het bedrijfspand is sprake van aangeplant groen.

Uit bekende gegevens blijkt dat enkele diverse zwaarder beschermde plantensoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied (brede orchis, gulden sleutelbloem, prachtklokje, rapunzelklokje, rietorchis, ruig klokje, steenanjer, steenbreekvaren, tongvaren, veldsalie en wilde marjolein). Gezien de voedselrijkdom van de aanwezige biotopen, de habitatseisen en gedetailleerde verspreidingsgegevens van bovengenoemde soorten, worden zwaarder beschermde soorten niet verwacht in het plangebied. Voor verwijdering van de groeiplaats van steenbreekvaren is een ontheffing verleend. Hierbij is voorgesteld de muur waarop de groeiplaatsen aanwezig zijn te verplaatsen achter een grondwal ten noorden van het plangebied. In de huidige situatie is geen geschikt habitat voor deze soort aanwezig. In het verleden zijn wel enkele algemeen beschermde soorten als brede wespenorchis, akkerklokje en koningsvaren in het plangebied en de directe omgeving aangetroffen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Voor algemeen beschermde soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Aanwezigheid van zwaarder beschermde planten is in het plangebied uit te sluiten. Effecten zijn dan ook uit te sluiten. Er zijn wat betreft beschermde planten geen belemmeringen voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

2.5 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit recente verspreidingsgegevens blijkt dat diverse categorie 1-4 vogelsoorten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied. Het gaat om de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, roek, sperwer, steenuil en wespendif. Uit de voorgaande onderzoeken blijkt dat in het bos ten noorden van het plan gebied nesten van de sperwer en buizerd aanwezig zijn, enkele honderden meters van het plangebied. In de reeds gesloopte boerderij waren drie nesten van de huismus aanwezig. Naast categorie 1-4 soorten blijken uit de voorgaande onderzoeken ook diverse broedgevallen van categorie 5 soorten aanwezig waren in de directe omgeving van het plangebied. Het gaat om spechtnesten van de grote bonte specht, groene- en zwarte specht en nesten van soorten als ekster, spreeuw, boerenzwaluw en zwarte kraai.

In de huidige situatie zijn geen geschikte broedlocaties aanwezig voor vogels die broeden in gebouwen zoals de huismus, gierzwaluw en boerenzwaluw. De enige gebouwen in het plangebied (bedrijfspand van Holland Banden en een elektriciteitshuisje) zijn namelijk niet geschikt als broedlocatie voor deze soorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen in de bomen in het plangebied en aangrenzende bomenrijen. Het grasland vormt mogelijk foerageergebied voor soorten als buizerd en sperwer.

Tijdens het veldbezoek is in de dubbele bomenrij een steenuil aangetroffen (zie figuur 2.1). In het plangebied zijn geen geschikte nestlocaties voor de steenuil aanwezig. Ook zijn geen kleinschalige landschapselementen als boomgaarden, weides e.d. aanwezig die normaal gesproken het functionele leefgebied vormen voor de steenuil. Er zijn wel enkele ruigtestroken aanwezig waar de steenuil incidenteel kan jagen, maar het plangebied vormt geen volwaardig foerageergebied voor de steenuil. Het is dan ook zeer aannemelijk dat de aangetroffen steenuil een toevallige passant betrof. In augustus en september worden jonge steenuilen die dan inmiddels zelfstandig kunnen overleven vaak verdreven uit het ouderlijk territorium. Ze gaan daarna op zoek naar een nieuw territorium, waarbij ze kilometers af kunnen leggen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in het plangebied is op basis van de beschikbare informatie en het verkennend veldbezoek uitgesloten. Wel blijkt uit voorgaande onderzoeken dat een nest van de sperwer en buizerd aanwezig zijn, enkele honderden meters ten noorden van het huidige plangebied. De toekomstige ontwikkeling van een bedrijventerrein heeft gezien de afstand tot deze nesten (>200 meter) en de isolerende werking van het tussenliggende bosgebied, geen negatieve effecten op deze jaarrond beschermde nesten.

Foerageergebieden genieten alleen bescherming indien ze van essentieel belang zijn voor het functioneren van vaste rust- en/of verblijfplaatsen. Gezien het open karakter en de grote agrarische percelen is voor de steenuil is geen optimaal en essentieel leef- of foerageergebied aanwezig. Het plangebied is mogelijk onderdeel van het foerageergebied voor soorten als buizerd en sperwer. Er is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig voor deze soorten in de directe omgeving van het plangebied, waardoor verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied niet in het geding zijn. Voor deze soorten geldt daarom dat een essentiële functie als foerageergebied kan worden uitgesloten, waardoor geen verbodsbepalingen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde zijn.

Algemene vogelsoorten

Algemeen voorkomende vogels kunnen gaan broeden in de bomen, struiken en gebouwen in het plangebied. Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient daarom rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels tijdens het broedseizoen. Alle vogelnesten zijn namelijk beschermd tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus, maar kan, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden eerder of later beginnen en eindigen. Van belang is dat broedende vogels niet verstoord worden. Om verstoring van broedende vogels op voorhand uit te sluiten wordt aanbevolen om de opgaande vegetatie buiten het broedseizoen te verwijderen en de (sloop)werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen aan te laten vangen. Op deze manier wordt voorkomen dat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt en zijn er geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Figuur 2.1: Steenuil (links) en spechtengat (rechts) in het plangebied. Grontmij 2015

2.6 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit recente verspreidingsgegevens blijkt dat de gewone- en ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied. In het plangebied is vleermuisonderzoek uitgevoerd in 2007 (*Bureau Waardenburg*) en in 2013 (*Brouwers Groenaanemers*). In het onderzoek van Bureau Waardenburg is een groter gebied dan het huidige plangebied onderzocht, het onderzoek van Brouwers groenaanemers heeft zich beperkt tot de voormalige boerderij en aansluitende groenstructuren. Uit deze onderzoeken blijkt dat binnen de begrenzing van het huidige plangebied alleen de gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis zijn waargenomen. In het meest recente onderzoek van Brouwers Groenaanemers is een paarverblijf (en mogelijk

winterverblijf) van één mannetje gewone dwergvleermuis vastgesteld in de voormalige boerderij. In het kader van de sloop van de boerderij is een ontheffing van de Flora- en faunawet verleend en zijn mitigerende maatregelen getroffen. Onderdeel van deze mitigerende maatregelen zijn een drietal vleermuiskasten die zijn opgehangen in de dubbele bomenrij in het zuiden van het plangebied (zie figuur 2.2).

In de huidige situatie betreft de enige bebouwing in het plangebied een modern bedrijfspand en een elektriciteitshuisje. Er zijn geen voor vleermuizen geschikte holtes aanwezig in deze gebouwen. In de bomen die onderdeel zijn van de dubbele bomenrij in het zuiden van het plangebied, zitten diverse holtes, scheuren en gaten die in potentie geschikt zijn voor vleermuizen (zie figuur 2.2). Tijdens voorgaande vleermuisonderzoeken zijn hier echter geen verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aangetroffen. Op basis van de vleermuisonderzoeken en de huidige inrichting worden met name foeragerende vleermuizen verwacht rondom de bomenstructuren in en langs de randen van het plangebied. Deze structuren hebben ook mogelijk een functie als vliegroute. Vleermuizen maken voor vliegroutes gebruik van lijnvormige structuren en elementen in het landschap zoals bomenrijen, bosranden en houtwallen.

Figuur 2.2: Potentieel geschikte holte voor vleermuizen (links) en vleermuiskast (rechts) in de dubbele bomenrij in het zuiden van het plangebied. Grontmij 2015.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het verkennende veldbezoek zijn in het plangebied enkel potentiële verblijfplaatsen aanwezig voor boombewonende vleermuizen in de dubbele bomenrij. Bij het vleermuisonderzoek van Brouwers Groenaannemers (2013) is deze bomenrij meegenomen tijdens de inventarisaties. Hierbij zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld in deze bomen. Vleermuisonderzoek heeft in principe een geldigheidsduur van 3 jaar. Behoudens de sloop van de boerderij en de uitbreiding van het parkeerterrein is de situatie in het plangebied niet gewijzigd. Dit houdt in dat het onderzoek uit 2013 tot en met 2016 als actueel kan worden beschouwd. Mochten de bomen na 2016 worden gekapt, dient het vleermuisonderzoek geactualiseerd te worden. Opgemerkt wordt dat indien de bomen gekapt worden, rekening gehouden moet worden met de voorschriften vanuit de verleende ontheffing. De aanwezige vleermuiskasten zijn hier onderdeel van en zullen dus conform de voorschriften verplaatst moeten worden. Daarnaast dienen, zover dat nog niet gebeurd is, permanente verblijfplaatsen gerealiseerd te worden.

Op basis van de huidige inrichting en voorgaande onderzoeken is geen sprake van essentieel foerageergebied in het plangebied. Er is immers voldoende en meer geschikt alternatief in de directe omgeving. Mogelijk hebben de lijnvormige elementen langs het plangebied (bosrand en bomenrijen) een functie als vliegroute voor vleermuizen. De bomen worden niet gekapt, waardoor de potentiële functionaliteit behouden blijft. Het is echter wel van belang dat in de toekomstige situatie uitstraling van verlichting naar deze groenstructuur achterwege blijft. Alle vleermuizen zijn in min of meerdere mate gevoelig voor lichtverstoring.

Indien in de toekomstige inrichting uitstraling van licht naar de aangrenzende groenstructuren achterwege blijft, zijn effecten op vleermuizen uit te sluiten en is geen aanvullend vleermuisonderzoek noodzakelijk. Het bestemmingsplan is uitvoerbaar in het licht van de Flora- en faunawet voor wat betreft de soortgroep vleermuizen.

2.7 Grondgebonden zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de omgeving zijn waarnemingen bekend van de zwaarder beschermde eekhoorn en steenmarter. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor de steenmarter en eekhoorn. Het bos ten noorden en westen van het plangebied vormt wel een geschikt leefgebied voor de eekhoorn. In voorgaand onderzoek van Grontmij (2007) is in de bosrand enkele tientallen meters ten noordoosten van het plangebied een eekhoornnest aangetroffen. Eekhoornnesten in de bosrand grenzend aan de noordzijde van het plangebied zijn niet waargenomen tijdens het verkennend veldbezoek. Echter, doordat er veel blad aan de bomen zat, waren de bomen niet volledig controleerbaar.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Het plangebied vormt gezien bekende verspreidingsgegevens en de huidige inrichting geen geschikt leefgebied voor zwaarder beschermde zoogdieren. Wel is het bos ten noorden van het plangebied onderdeel van het leefgebied van de eekhoorn. Door bij de toekomstige inrichting uitstraling van licht richting de bosrand te beperken, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de eekhoorn. Het bestemmingsplan is uitvoerbaar in het licht van de Flora- en faunawet voor wat betreft de overige zoogdieren.

2.8 Amfibieën en Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit recente verspreidingsgegevens blijken de zwaarder beschermde levendbarende hagedis, heikikker, poelkikker, Alpenwatersalamander, vinpootsalamander, kamsalamander en rugstreeppad voor te komen in de omgeving van het plangebied. Waarnemingen van deze soorten beperken zich tot nabijgelegen natuurgebieden. In de voorgaande onderzoeken zijn soortgerichte inventarisaties uitgevoerd naar amfibieën en reptielen. Hierin wordt geconcludeerd dat het plangebied geen functie heeft als leefgebied voor zwaarder beschermde amfibieën en reptielen. In het terrein ten noorden van het plangebied zijn wel diverse zwaarder beschermde soorten aanwezig. Het bos ten noorden en noordoosten van het plangebied (onderdeel van de Aarlesche heide) is leefgebied van de levendbarende hagedis, heikikker, kamsalamander en Alpenwatersalamander (o.a. Bureau Waardenburg 2007, Grontmij 2007). Uit bekende, recente verspreidingsgegevens (o.a. waarneming.nl) blijkt de rugstreeppad alleen te zijn waargenomen in de Oirschotse heide en op het terrein van Eindhoven Airport.

Er is een groot contrast tussen het plangebied met overwegend agrarisch gebruik en het bos- en heidegebied ten noorden van het plangebied. Het plangebied vormt voor het overgrote deel geen geschikt leefgebied voor beschermde amfibieën en reptielen. Uitzondering vormt de vijver en de brede greppel aan de noordzijde van het plangebied (zie figuur 2.3). In voorgaande onderzoeken zijn hier alleen algemeen beschermde soorten kleine watersalamander, bruine kikker, bastaardkikker en gewone pad aangetroffen. Ondanks dat in het verleden geen zwaarder beschermde amfibieën zijn aangetroffen, kan aanwezigheid niet op voorhand worden uitgesloten. Deze eerdere onderzoeken zijn namelijk niet meer actueel. Incidenteel kunnen zwervende exemplaren van levendbarende hagedis worden verwacht in de houtwal rondom de vijver en de houtwal en bermen aan de noord- en westzijde van het plangebied.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Het is niet uitgesloten dat de vijver en brede greppel (indien deze waterhoudend is in het voorjaar) een functie hebben als voortplantingslocatie voor zwaarder beschermde salamanders, heikikker, poelkikker en de rugstreeppad. In de huidige inrichtingsplannen blijven deze elementen echter behouden. Het overige plangebied is gezien het agrarische karakter geen onderdeel van functioneel leefgebied van zwaarder beschermde amfibieën en reptielen. Gezien de nabije aanwezigheid van de levendbarende hagedis, heikikker, kamsalamander en Alpenwatersalamander, kunnen incidenteel zwervende exemplaren aangetroffen worden in de

houtwallen en bermen aan de noord- en westzijde van het plangebied. Zolang de noordelijk gelegen vijver en brede greppel behouden blijven, zullen de voorgenomen ontwikkeling niet leiden tot verbodsbepalingen vanuit de Flora- en faunawet. Voor algemeen beschermde soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is vanuit de Flora- en faunawet voor deze soorten de zorgplicht van toepassing.

Figuur 2.3: Brede greppel (links) en vijver (rechts) in het noorden van het plangebied. Grontmij 2015.

2.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Ten tijde van het oriënterende veldbezoek stonden de greppels droog. Deze greppels vormen dan ook geen geschikt, functioneel leefgebied voor beschermde vissen als kleine modderkruiper of bittervoorn. Enkel in de vijver aan de noordzijde van het plangebied was oppervlaktewater aanwezig. Uit voorgaande inventarisaties zijn enkel drie- en tiendoornige stekelbaarzen aangetroffen. De geïsoleerde vijver staat niet in verbinding met andere watergangen en vormt geen geschikt leefgebied voor zwaardere beschermde soorten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De aanwezigheid van zwaardere beschermde vissen binnen het plangebied is uit te sluiten. Effecten zijn dan ook uit te sluiten.

2.10 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van zwaardere beschermde ongewervelden in de omgeving van het plangebied. Op basis van de aangetroffen biotopen komen alleen algemene vlinders en libellen voor.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Het voorkomen van, en effecten op zwaardere beschermde ongewervelden is/zijn uitgesloten.

3 Natuurbeschermingswet

3.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermden natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig)
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangevoerd dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk. Voor Beschermden Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

3.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermden natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het plangebied Westfields op aanzienlijke afstand ligt van Natura 2000-gebieden en Beschermden Natuurmonumenten in de omgeving. In onderstaande tabel zijn de respectievelijke minimale afstanden van de dichtstbijzijnde Natura-2000 gebieden en Beschermden Natuurmonumenten opgenomen.

Tabel 1: minimale afstanden Natura-2000 gebieden en Beschermden Natuurmonumenten ten opzichte van plangebied Westfields te Oirschot.

Gebied	Type	Minimale afstand
Kampina & Oisterwijkse vennen	Natura 2000	9,9 km
Kempenland West	Natura 2000	5,9 km
Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	Natura 2000	8,5 km
Strabrechtse Heide & Beuven	Natura 2000	15,4 km
Dommelbeemden	Beschermd Natuurmonument	11,5 km
Kavelen	Beschermd Natuurmonument	5,4 km

3.3 Analyse van mogelijke effecten

Vanwege de verkeersaantrekkende werking van de voorgenomen ontwikkeling is een voortoets uitgevoerd⁵. Het doel van de voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is om vast te stellen in hoeverre de voorgenomen ontwikkeling kan leiden tot een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied.

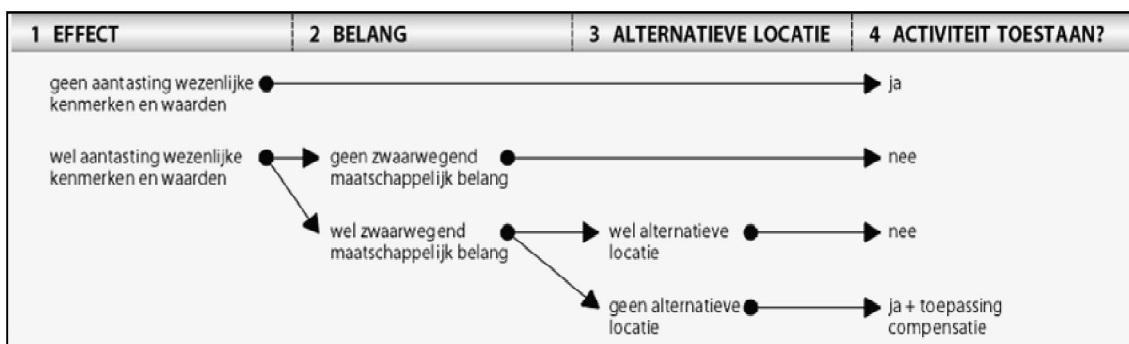
⁵ Voortoets Bedrijventerrein Westfield te Oirschot . Oriënterende fase in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Grontmij Nederland BV. In behandeling.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De EHS is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De wettelijke bescherming (Wro) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Noord-Brabant is vastgelegd in de provinciale ruimtelijke verordening.

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Figuur 4.1: Schema: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

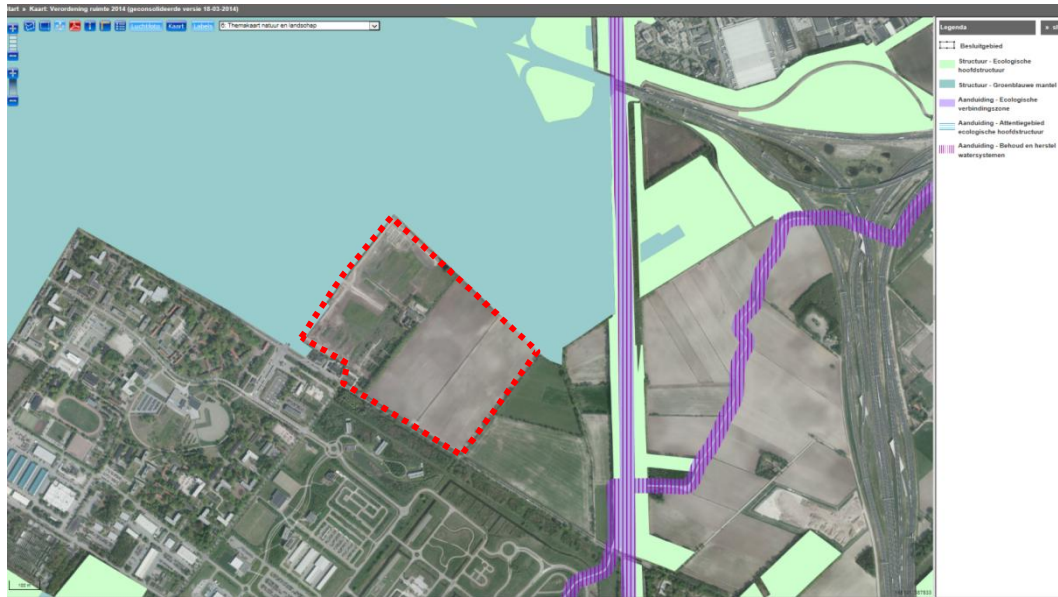
4.2 Inventarisatie

Conform de vigerende Verordening Ruimte blijkt het plangebied aan de noord- en westzijde te grenzen aan de ‘groenblauwe mantel’ (zie figuur 4.2). In de directe omgeving zijn gebieden aanwezig die onderdeel zijn van EHS en EVZ.

4.3 Analyse en toetsing effecten

Het plangebied en aangrenzende percelen zijn geen onderdeel van de EHS. Gezien de planontwikkeling, de afstand en aanwezigheid van landschapselementen tussen het plangebied en EHS en EVZ in de omgeving, zijn effecten van externe werking uit te sluiten. Vanuit dit oogpunt zijn er voor EHS en EVZ geen belemmeringen en er is dan ook geen noodzaak voor een nadere procedure in de vorm van een “nee, tenzij-toets”.

Vanuit ecologisch perspectief verdient het de aanbeveling om bij de inlichting aan de noordzijde van het plangebied een geleidelijkere overgang van het bedrijventerrein en het aangrenzende bos te creëren.

Figuur 4.2: EHS, EVZ en groenblauwe mantel ten opzichte van plangebied Westfields te Oirschot. Bron: Verordening Ruimte 2014 (geconsolideerde versie).

5 Conclusies

Flora- en faunawet

Door het nemen van enkele inrichtingsmaatregelen zijn verbodsbepalingen vanuit de Flora- en faunawet op relatief eenvoudige wijze te voorkomen. Indien bij de toekomstige inrichting uitstraling van licht richting de groenstructuren langs de noord-, oost- en westranden van het plangebied achterwegen blijft, zijn effecten op vleermuizen en eekhoorn op voorhand uit te sluiten. Zolang de vijver en brede greppel in het noorden van het plangebied behouden blijven, zijn effecten op zwaardere beschermde amfibieën op voorhand uit te sluiten. Op deze wijze zijn er geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet en daarmee wordt het bestemmingsplan in het licht van deze wetgeving uitvoerbaar geacht. Mocht het voorkomen van uitstraling van licht en het behouden van de vijver en brede greppel niet mogelijk zijn, is aanvullend onderzoek noodzakelijk om effecten nader te kunnen bepalen.

Daarnaast dient in de uitvoeringsfase rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van algemeen voorkomende broedende vogels in het plangebied. Door in de planning rekening te houden met het broedseizoen (globaal half maart – augustus) en/of het tijdig nemen van maatregelen kan voorkomen worden dat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt en zijn er geen belemmeringen vanuit de Flora- en Faunawet aan de orde.

Natuurbeschermingswet

In de omgeving van het plangebied zijn diverse Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten aanwezig. Om effecten van de voorgenomen ontwikkeling te toetsen aan de Natuurbeschermingswet 1998, wordt een voortoets opgesteld door Grontmij Nederland BV.

Natuurbeleidskaders

Het plangebied grenst aan de 'groenblauwe mantel' EHS en EVZ zijn in de omgeving aanwezig. Gezien de planontwikkeling, de afstand en aanwezigheid van landschapselementen tussen het plangebied en EHS en EVZ in de omgeving, zijn effecten van externe werking uit te sluiten. Vanuit dit oogpunt zijn er voor EHS en EVZ geen belemmeringen en er is dan ook geen noodzaak voor een nadere procedure in de vorm van een "nee, tenzij-toets".